

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL APROBUOTOJŲ MOKYMO IR VEIKLOS TIKRINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2019 m. gegužės 31 d. Nr. A1-363
Vilnius

Vadovaudamasis Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 „Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 374 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo“, Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 215 „Dėl Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, ir siekdamas užtikrinti tinkamą javų, pašarinių, aliejinių ir pluoštinių augalų, grikių, runkelių, daržovių, bulvių sėklinių pasėlių aprobavimo tvarką:

1. T v i r t i n u Aprobutojų mokymo ir veiklos tikrinimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2009 m. kovo 19 d. įsakymą Nr. 1A-81 „Dėl aprobutojų darbo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2.2. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2009 m. kovo 20 d. įsakymą Nr. 1A-84 „Dėl aprobuotojų mokymo ir kvalifikacijos tikrinimo procedūros aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Į p a r e i g o j u Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotoją, atsakingą už šio įsakymo registravimą, supažindinti su šiuo įsakymu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus pavaduotoją pagal priskirtą veiklos administravimo sritį, Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus ir regioninių skyrių vedėjus.

Direktorius

Sergejus Fedotovas

PATVIRTINTA
Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
direktorium 2019 m. gegužės 31 d.
įsakymu Nr. A1-363

APROBUOTOJŲ MOKYMO IR VEIKLOS TIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aprobutojų mokymo ir veiklos tikrinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja prašymų suteikti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius pateikimo, asmenų, siekiančių šios teisės, pirminio ir aprobutojų periodinio mokymo, aprobutojų sąrašo administravimo tvarką bei nustato aprobutojų veiklos tikrinimo tvarką.

2. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

2.1. **Augalų dauginamosios medžiagos skyrius** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Augalų dauginamosios medžiagos skyrius;

2.2. **DMIS** – dauginamosios medžiagos sertifikavimo informacinė sistema;

2.3. **Regioniniai skyriai** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Tauragės, Telšių, Šiaulių, Panevėžio, Utenos, Marijampolės, Vilniaus regioniniai skyriai;

2.4. **Sėklinis pasėlis** – teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkantis dirbamosios žemės sklype, auginamas pasėlis, skirtas sėklai gauti.

3. Kitos tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 „Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2000 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 374 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo“, (toliau – privalomieji reikalavimų aprašai) apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS APROBUOTOJŲ MOKYMŲ TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS ASMENYS, SIEKiantys TAPTI OFICIALIAISIAIS / ĮGALIOTAISIAIS APROBUOTOJ AIS

4. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) regioninių skyrių vedėjai, planuodami skyriaus veiklą, susijusią su sėklinių pasėlių aprobavimu, ir atsižvelgdami į oficialiųjų aprobuotojų (toliau – aprobuotojai) darbo krūvį, iki kiekvienų metų balandžio 25 d. informuoja Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus vedėją (toliau – ADMS vedėjas) apie poreikį (jei toks yra) išmokyti skyriaus specialistus (nurodo vardą, pavardę) aprobuoti sėklinius pasėlius (t. y. gauti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius).

5. Fiziniai ar juridiniai asmenys, neužsiimantys arba užsiimantys sėklos dauginimu ir siekiantys samdyti įgaliotuosius aprobuotojus, Augalininkystės tarnybai pateikia prašymą suteikti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius (1 priedas), kuriame nurodo fizinį asmenį, siekiantį įgyti šią teisę, ir jo (įgaliotojo aprobuotojo) konfidencialumo pasižadėjimą (2 priedas):

5.1. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys (šiuo atveju – įgaliotieji aprobuotojai) gali aprobuoti tik tuos javų, pašarinių augalų, daržovių sėklinius pasėlius, kurie auginami tik šių fizinių arba juridinių asmenų vardu. Reikalavimas, nurodytas šiame papunktyje, netaikomas, jei toks asmuo (fizinis arba juridinis asmuo, užsiimantis sėklos dauginimu, kurio įgaliotasis aprobuotojas aprobuos kitų fizinių arba juridinių asmenų javų, pašarinių augalų, daržovių sėklinius pasėlius) pateikia Augalininkystės tarnybai prašymą suteikti teisę aprobuoti kitų asmenų javų, pašarinių augalų, daržovių sėklinius pasėlius (1 priedas), įgaliotojo aprobuotojo konfidencialumo pasižadėjimą (2 priedas) ir nešališkumo deklaraciją (3 priedas). Augalininkystės tarnyba, išnagrinėjusi prašymą, apie priimtą sprendimą prašymą pateikusį asmenį informuoja raštu ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos;

5.2. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys (šiuo atveju – įgaliotieji aprobuotojai) gali aprobuoti tik tuos grikių, runkelių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinius pasėlius, kurie auginami tik šių fizinių arba juridinių asmenų vardu. Reikalavimas, nurodytas šiame papunktyje, netaikomas, jei toks asmuo (fizinis arba juridinis asmuo, užsiimantis

sėklos dauginimu, kurio įgaliotasis aprobuotojas aprobuos kitų fizinių arba juridinių asmenų grikių, runkelių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinius pasėlius) pateikia Augalininkystės tarnybai prašymą suteikti teisę aprobuoti kitų asmenų grikių, runkelių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinius pasėlius (1 priedas) ir įgaliotojo aprobuotojo konfidencialumo pasižadėjimą (2 priedas). Augalininkystės tarnyba, išnaginėjusi prašymą, apie priimtą sprendimą prašymą pateikusį asmenį informuoja raštu ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos;

5.3. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys (šiuo atveju – įgaliotieji aprobuotojai) gali aprobuoti javų, pašarinių augalų, daržovių, grikių, runkelių, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinius pasėlius, kurie auginami kitų fizinių arba juridinių asmenų vardu.

ANTRASIS SKIRSNIS ASMENŲ, SIEKIANČIŲ TAPTI OFICIALIAISIAIS / ĮGALIOTAISIAIS APROBUOTOJAIS, PIRMINIAI MOKYMAI

6. Regioninio skyriaus specialistas ar fizinis asmuo, siekiantis tapti įgaliotuoju aprobuotoju, (toliau – mokinys) pirmiausia supažindinamas su sėklinių pasėlių aprobavimo dokumentais ir mokomąja medžiaga. Tuo tikslu Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus specialistas mokiniams asmeniškai pateikia / išsiunčia el. paštu nuorodas į šiuos teisės aktus ir pagalbinę medžiagą internete (teisės aktai skelbiami Augalininkystės tarnybos puslapyje):

6.1. privalomųjų reikalavimų aprašų;

6.2. Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. A1-196 „Dėl Javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“, Runkelių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. A1-170 „Dėl Runkelių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“, Sėklinių bulvių pasėlių aprobavimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2012 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. A1-112 „Dėl Sėklinių bulvių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“, Daržovių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. A1-171 „Dėl Daržovių sėklinių pasėlių aprobavimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – aprobavimo taisyklės);

6.3. Sėklos sertifikavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. A1-88 „Dėl Sėklos sertifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sėklos sertifikavimo tvarkos aprašas);

6.4. aktualios pagalbinės mokomosios medžiagos (sėklinių pasėlio aprobavimo aktų formos, sėklinio pasėlio lauko apžiūros duomenų formos ir kt.).

7. Mokiniai paskiriamas patyręs aprobuotojas (toliau – mokymų vadovas), kuris dirba Augalininkystės tarnyboje ir jo darbo vieta yra kiek galima arčiau savivaldybės, kurioje yra mokinio darbo vieta.

8. Mokymas vyksta nuosekliai pagal aprobuotojų pirminio mokymo programą, nurodytą šio tvarkos aprašo 4 priede.

9. Mokymai – teoriniai ir praktiniai užsiėmimai – trunka 3 dienas. Mokymų vadovas detaliam išaiškina, kaip naudotis pateiktais dokumentais ir pagalbine mokomąja medžiaga, DMIS ir kt.

10. Po mokymų vadovas užpildo pirminio mokymo programos formą (4 priedas). Mokymų vadovo ir mokinio parašais patvirtinama, kad mokymai atlikti pagal numatytą programą. Užpildyta Pirminio mokymo programos forma registruojama regioninio skyriaus bendrajame trumpai saugomų dokumentų registre, o kopija išsiunčiama / pateikiama Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus vyriausiajam specialistui, pagal kompetenciją organizuojančiam ir kontroliuojančiam oficialiųjų ir įgaliotųjų aprobuotojų darbą, (toliau – ADMS koordinatorius), kuris kopiją sega į bylą „Aprobuotojų veiklos patikrinimo dokumentai ir jų sąrašas“.

11. Pasibaigus mokymams ADMS koordinatorius, gavęs pirminio mokymo programą iš mokymų vadovo, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų paskiria egzamino laikymo datą. Egzaminas susideda iš teorinių ir praktinių klausimų. Klausimai pateikiami aprobuotojų žinių patikrinimo klausimyne (5 priedas).

12. Egzamino rezultatus vertina ADMS vedėjas ir ADMS koordinatorius. Per egzaminą kiekvieno klausimo atsakymas vertinamas dešimtbalėje sistemoje. ADMS vedėjas ir ADMS koordinatorius kiekvieną atsakymą įvertina atskirai, gauti balai sumuojami ir užrašomas kiekvieno atsakymo įvertinimo vidurkis). Bendras vidurkis priklauso nuo klausimų skaičiaus. Surinkus nuo 1 iki 4 balų, vertinama nepatenkinamai, nuo 5 iki 6 balų – patenkinamai, nuo 7 iki 8 balų – gerai, nuo 9 iki 10 balų – labai gerai. Jei mokinys surinko ne mažiau kaip 5 balus, egzaminas laikomas išlaikytu.

13. Jei mokinys išlaikė egzaminą, ADMS koordinatorius parengia Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo projektą dėl naujo aprobuotojo įtraukimo į aprobuotojų sąrašą, aprobuotojo numerio suteikimo bei rengia aprobuotojo pažymėjimą (6 priedas).

14. Jeigu egzaminas įvertinamas nepatenkinamai, naujasis aprobuotojas savarankiškai pakartoja pirminio mokymo programą ir pakartotinai laiko egzaminą. Egzamino perlaikymas organizuojamas ne anksčiau kaip po 7 ir ne vėliau kaip po 14 kalendorinių dienų nuo pirmo egzamino dienos. Jeigu pakartotinio egzamino rezultatai nepatenkinami, mokinys ir prašymą dėl teisės suteikimo aprobuoti sėklinius pasėlius pateikęs asmuo apie tai informuojami raštu. Tokiu atveju fiziniai ar juridiniai asmenys, neužsiimantys arba užsiimantys sėklos dauginimu, siekiantys samdyti

įgaliotuosius aprobuotojus, tvarkos aprašo nustatyta tvarka teikia naują prašymą suteikti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

15. Naujam aprobuotojui išlaikius egzaminą, vienam aprobavimo sezonui priskiriamas patyręs aprobuotojas, kuris dalyvauja aprobuojant ne mažiau kaip dviejų sėklinių pasėlių laukų aprobavime bei įvedant duomenis į DMIS.

16. Įgaliotasis aprobuotojas turi teisę aprobuoti tik sertifikuotos (C) ar sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos (C₁) arba sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C₂) sėklinius pasėlius.

TREČIASIS SKIRSNIS APROBUOTOJO PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMAS

17. Aprobuotojo pažymėjimus pasirašo ir antspaudu tvirtina Augalininkystės tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo. Aprobuojant sėklinius pasėlius, pažymėjimą aprobuotojas privalo pateikti dauginamosios medžiagos tiekėjui / augintojui pareikalavus, o kitu laiku – laikyti jį darbo vietoje. Aprobuotojo pažymėjimo galiojimo laikas – 3 metai nuo išdavimo datos.

18. Išduotame aprobuotojo pažymėjime nurodoma:

18.1. pavadinimas „Aprobuotojo pažymėjimas“;

18.2. pažymėjimo registravimo numeris ir išdavimo data;

18.3. pažymėjimą išdavusi institucija – „VALSTYBINĖ AUGALININKYSTĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS“;

18.4. asmens, kuriam išduotas pažymėjimas, vardas, pavardė;

18.5. veiklos pavadinimas („suteikta teisė aprobuoti sėklinius pasėlius“);

18.6. pažymėjimo galiojimo data;

18.7. pažymėjimą pasirašiusio asmens pareigos, parašas, vardas ir pavardė, institucijos antspaudas;

18.8. aprobuotojo Nr.

19. ADMS koordinatorius aprobuotojo pažymėjimą registruoja bendrajame trumpai saugomų dokumentų registre, aprobuotojo pažymėjimo kopiją sega į bylą „Aprobuotojų veiklos patikrinimo dokumentai ir jų sąrašas“.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PERIODINIAI APROBUOTOJŲ MOKYMAI

20. Periodiniai aprobuotojų (oficialiųjų, įgaliotųjų) mokymai ir jų žinių vertinimas atliekamas kartą per trejus metus. Mokymo programą rengia ir mokymus veda ADMS koordinatorius.

21. Aprobuotojas, išklauses mokymo programą, laiko egzaminą. Egzamino klausimų pateikimo ir jų vertinimo procedūra nurodyta šio tvarkos aprašo 11–12 punktuose.

22. Išlaikius egzaminą, išduodamas aprobuotojo pažymėjimas, kurį pasirašo ir antspaudu tvirtina Augalininkystės tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

23. ADMS koordinatorius aprobuotojo pažymėjimą registruoja bendrajame trumpai saugomų dokumentų registre, jo kopiją sega į bylą „Aprobuotojų veiklos patikrinimo dokumentai ir jų sąrašas“.

24. Jei egzamino rezultatai įvertinami nepatenkinamai, aprobuotojas savarankiškai pasirengia pagal aprobuotojų pirminio mokymo programą, nurodytą šio tvarkos aprašo 4 priede. Egzamino perlaikymas organizuojamas ne anksčiau kaip po 7 ir ne vėliau kaip po 14 kalendorinių dienų nuo pirmo egzamino dienos.

25. Aprobuotojui pakartotinai neišlaikius egzamino, ADMS koordinatorius parengia Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo projektą dėl jo išbraukimo iš aprobuotojų sąrašo bei pažymėjimo panaikinimo. Aprobuotojo pažymėjimas grąžinamas Augalų dauginamosios medžiagos skyriui.

III SKYRIUS APROBUOTOJŲ SĄRAŠO ADMINISTRAVIMAS

26. ADMS koordinatorius rengia Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymų dėl aprobuotojų sąrašo patvirtinimo ar jo pakeitimo projektus. Į aprobuotojų sąrašą įtraukiami asmenys, išklausę mokymus pagal pirminę mokymo programą ir išlaikę egzaminus.

27. Aprobuotojų sąrašą tvarko ir Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje skelbia ADMS koordinatorius.

28. Aprobuotojų sąrašė skelbiami duomenys:

28.1. aprobuotojo (oficialiojo / įgaliotojo) vardas, pavardė / pavadinimas;

28.2. juridinio asmens kodas;

28.3. oficialiajam aprobuotojui suteiktas unikalus numeris;

28.4. regioninio skyriaus pavadinimas, kurio veiklos teritorijoje aprobuojami sėkliniai pasėliai;

28.5. įgaliotajam aprobuotojui suteiktas unikalus numeris, kurį sudaro:

28.5.1. įgaliotojo aprobuotojo žymuo „IA“;

28.5.2. įrašymo į sąrašą eilės numeris;

28.6. įgaliotojo aprobuotojo darbo vieta (pagal adresą / ūkio subjekto pavadinimą).

29. Esant būtinybei, oficialusis aprobuotojas gali aprobuoti sėklius pasėlius ir kitoje veiklos teritorijoje, nei nurodyta patvirtintame aprobuotojų sąrašė.

30. Aprobuotojui suteiktas unikalus numeris aprobuotojų sąrašė lieka toks pat iki tol, kol jis vykdo aprobuotojo veiklą.

31. Aprobuotojas išbraukiamas iš sąrašo:

31.1. jei aprobuotojo periodinio mokymo egzamino rezultatai po pakartotino egzamino perlaikymo yra neigiami;

31.2. gavus raštišką (laisvos formos) įgaliotojo aprobuotojo prašymą išbraukti jį iš aprobuotojų sąrašo;

31.3. jei, atliekant aprobuotojo veiklos tikrinimą, nustatoma neatitikimų šio tvarkos aprašo 36–37 punktuose nurodytais atvejais.

IV SKYRIUS APROBUOTOJŲ VEIKLOS TIKRINIMO TVARKA

32. Oficialiųjų aprobuotojų veikla tikrinama atliekant padalinių veiklos tikrinimą (pagal einamųjų metų Augalininkystės tarnybos veiklos ir procesų tikrinimų programą, tvirtinamą Augalininkystės tarnybos direktoriaus) arba Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavedimu.

33. Įgaliotųjų aprobuotojų veiklą tikrina paskirtas oficialusis aprobuotojas pagal aptarnaujamą veiklos vietą:

33.1. pirmaisiais įgaliotojo aprobuotojo darbo metais oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 10 proc. javų, ne mažiau kaip 10 proc. aliejinių ir pluoštinių augalų, ne mažiau kaip 10 proc. pašarinių, ne mažiau kaip 10 proc. grikių, ne mažiau kaip 10 proc. daržovių, ne mažiau kaip 10 proc. runkelių sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo;

33.2. antraisiais ir vėlesniaisiais metais – ne mažiau kaip 5 proc. javų, ne mažiau kaip 5 proc. aliejinių ir pluoštinių augalų, ne mažiau kaip 5 proc. pašarinių, ne mažiau kaip 5 proc. grikių, ne mažiau kaip 5 proc. daržovių, ne mažiau kaip 5 proc. runkelių sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo.

34. Tikrinant oficialiųjų ar įgaliotųjų aprobuotojų veiklą įvertinama, ar aprobavimo procesas arba jo dalis (stebint vietoje, kaip aprobuojamas sėklinis pasėlis, ir / ar tikrinant dokumentus) atitinka nustatytus reikalavimus pagal šiuos kriterijus:

34.1. apsauginiai atstumai;

34.2. kontrolinių laukelių išdėstymas;

34.3. veislės tapatumas (kryžmadulkių augalų);

34.4. veislinis grynis;

34.5. tuščiųjų avižių paplitimas;

34.6. sėklinio pasėlio ar sėklinių bulvių pasėlio lauko apžiūros duomenų pildymas;

34.7. sėklinio pasėlio kategorijos pripažinimas;

34.8. aprobavimo akto išdavimas.

35. Surašomas aprobuotojo veiklos patikrinimo aktas (7 priedas), kuriame nurodoma: aprobavimo ar aprobavimo proceso dalies atitikties nustatytiems reikalavimams įvertinimas, rekomendacijos dėl papildomų mokymų (jei reikia) ir išvada dėl aprobuotojo kvalifikacijos patvirtinimo. Taip pat išvadoje pažymima apie teisės aprobuoti sustabdymą, jei nustatoma, kad aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė aprobavimo tvarką. Užpildytas aprobuotojo veiklos patikrinimo aktas registruojamas bendrajame trumpai saugomų dokumentų registre ir saugomas byloje „Aprobuotojų veiklos patikrinimo dokumentai ir jų sąrašas“.

36. Jei per patikrinimą nustatoma, kad aprobavimo ar aprobavimo proceso dalis daugiau kaip 30 proc. neatitinka teisės aktų reikalavimų (atsižvelgiant į klaidų svarbą), sustabdoma teisė aprobuoti. Aprobuotojas turi savarankiškai (jei reikia, paskiriamas patyręs aprobuotojas) pakartoti mokymų programą, nurodytą šio tvarkos aprašo 4 priede. Teisė aprobuoti sustabdoma iki tol, kol bus atlikta procedūra, nurodyta šio tvarkos aprašo 11–12 punktuose. Tokiu atveju, esant būtinybei, sėklingus pasėlius gali aprobuoti aprobuotojas, dirbantis kitoje veiklos teritorijoje, nei nurodyta patvirtintame aprobuotojų sąraše. Išlaikius egzaminą, panaikinamas teisės aprobuoti sustabdymas. Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo projektus dėl teisės aprobuoti galiojimo sustabdymo ar sustabdymo panaikinimo rengia ADMS koordinatorius. Jei aprobuotojo egzamino rezultatai įvertinami nepatenkinamai, atliekami šio tvarkos aprašo 24 punkte nurodyti veiksmai. Aprobuotojui pakartotinai neišlaikius egzamino, atliekami šio tvarkos aprašo 25 punkte nurodyti veiksmai.

37. Oficialusis aprobuotojas, nustatęs, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo per metus nuo pažeidimo nustatymo dienos pakartotinai pažeidė Augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, surašo aprobuotojo veiklos patikrinimo aktą (7 priedas) ir siunčia ADMS koordinatoriui, kuris rengia Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo projektą dėl išbraukimo iš aprobuotojų sąrašo bei pažymėjimo panaikinimo. Panaikinus teisę aprobuoti sėklingus pasėlius, įgaliotasis aprobuotojas dėl ketinimo vykdyti įgaliotojo aprobuotojo veiklą į Augalininkystės tarnybą gali kreiptis ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo teisės aprobuoti sėklingus pasėlius panaikinimo dienos.

38. Oficialusis aprobuotojas, kontroliuojantis įgaliotąjį aprobuotoją, iki kiekvienų metų rugsėjo 20 d. parengia ir ADMS koordinatoriui pateikia metinę ataskaitą apie įgaliotųjų aprobuotojų veiklos tikrinimo rezultatus (8 priedas).

39. ADMS koordinatorius iki kiekvienų metų gruodžio 15 d. parengia ir ADMS vedėjui pateikia metinę ataskaitą apie visų aprobuotojų veiklos tikrinimo rezultatus (8 priedas).

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Regioninių skyrių, Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus darbuotojai, įgalioti mokyti, tikrinti, vertinti aprobuotojo žinias bei tvirtinti aprobuotojo veiklos atitiktį reikalavimams, ir oficialieji bei įgaliotieji aprobuotojai, atliekantys sėklinių pasėlių aprobavimą, pagal kompetenciją atsako už šio tvarkos aprašo reikalavimų laikymąsi.

(Prašymo suteikti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius forma)

(fizinio / juridinio asmens kodas, buveinės adresas)

(fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens pavadinimas)

(telefonas, el. pašto adresas)

Valstybinei augalininkystės tarnybai
prie Žemės ūkio ministerijos

**PRAŠYMAS
SUTEIKTI TEISĘ APROBUOTI SĖKLINIUS PASĖLIUS**

(data)

(sudarymo vieta)

Prašau suteikti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius* pagal augalų rūšių grupę (-es)
(tinkamą pažymėti ✓): javų, pašarinių, aliejinių ir pluoštinių, runkelių, grikių,
 daržovių sėklos.

Asmuo, siekiantis įgyti teisę aprobuoti sėklinius pasėlius (tinkamą pažymėti ✓):

(nurodyti asmens vardą, pavardę)

(nurodyti turimą kvalifikaciją)

fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos dauginimu, samdomas fizinis asmuo;

fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomas fizinis asmuo,
siekiantis aprobuoti sėklinius pasėlius, kurie auginami šių fizinių arba juridinių asmenų vardu;

fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomas fizinis asmuo, kuris
siekia aprobuoti javų, pašarinių augalų, aliejinių ir pluoštinių augalų, grikių, runkelių
ir daržovių sėklinius pasėlius, kurie auginami kitų fizinių arba juridinių asmenų vardu

---

(nurodyti aprobuotojo pažymėjimo Nr.)

Pateikta įgaliotojo aprobuotojo nešališkumo deklaracija, siekiant aprobuoti: javų, pašarinių
augalų, daržovių sėklinius pasėlius.

Pateiktas įgaliotojo aprobuotojo konfidencialumo pasižadėjimas.

PRIDEDAMA:

(dokumento pavadinimas ir jų lapų skaičius)

---

* Įgaliotasis aprobuotojas turi teisę aprobuoti tik sertifikuotos (C) ar sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos (C₁) ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C₂) sėklinius pasėlius

---

(prašymą pateikusio asmens pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(Konfidencialumo pasižadėjimo forma)

(asmens vardas ir pavardė)

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

20__ m. _____ d.

(sudarymo vieta)

1. Būdamas įgaliotuoju aprobuotoju pasižadu:

1.1. saugoti ir tik įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti konfidencialią (viešai neskelbtiną) informaciją, kuri man taps žinoma vykdant įgaliotojo aprobuotojo funkcijas, – tiek, kiek to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai;

1.2. neatskleisti konfidencialios informacijos be Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) išankstinio raštiško sutikimo;

1.3. man patikėtus dokumentus, kuriuose yra konfidencialios (viešai neskelbtinos) informacijos (įskaitant informaciją, esančią informacinėse sistemose), saugoti taip, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti.

2. Man išaiškinta, kad konfidencialią informaciją sudaro:

2.1. bet kokios formos informacija (įskaitant ir informaciją, esančią informacinėse sistemose), susijusi su įgaliotajam aprobuotojui pavestomis funkcijomis, kurios praradimas gali kelti pavojų Augalininkystės tarnybai ar informacijos saugumui;

2.2. komercinė (gamybinė) paslaptis, t. y. yra žinios, susijusios su Augalininkystės tarnybos ar jos klientų ūkine ir finansine veikla, kurių paskelbimas gali padaryti materialinę žalą, pakenkti prestižui ar turėti kitų neigiamų pasekmių Augalininkystės tarnybai ar jos klientams.

3. Esu perspėtas, kad pažeidęs šį pasižadėjimą, turėsiu atlyginti Augalininkystės tarnybos patirtus nuostolius įstatymų nustatyta tvarka.

---

parašas)

(vardas, pavardė)

(Nešališkumo deklaracijos forma)

_____ (asmens vardas ir pavardė)

NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA

20__ m. _____ d.

_____ (sudarymo vieta)

Būdamas įgaliotuoju aprobuotoju pasižadu:

1. Neturėti asmeninės naudos, susijusios su sėklinių pasėlių aprobavimo rezultatais ir aprobavimą atlikti objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo.

2. Paaiškėjus bent vienai iš toliau išvardytų aplinkybių, nedelsdamas apie tai pranešti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui ir nusišalinti nuo aprobavimo proceso:

2.1. sėklinių pasėlių aprobavimo procese kaip dauginamosios medžiagos tiekėjas, užsiimantis sėklų dauginimu, ar augintojas dalyvauja asmuo, susijęs su manimi santuokos, artimos giminystės ar svainystės ryšiais, arba juridinis asmuo, kuriam vadovauja toks asmuo;

2.2. aš arba asmuo, susijęs su manimi santuokos, artimos giminystės ar svainystės ryšiais:

2.2.1. esu (yra) sėklinių pasėlių aprobavimo procese dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organų narys;

2.2.2. turiu (-i), sėklinių pasėlių aprobavimo procese dalyvaujančio juridinio asmens įstatinio kapitalo dalį arba turtinį įnašą jame;

2.2.3. gaunu (-a) iš sėklinių pasėlių aprobavimo procese dalyvaujančio asmens bet kokios rūšies pajamų;

2.3. dėl bet kokių kitų aplinkybių negaliu laikytis 1 punkte nustatytų reikalavimų;

3. Man išaiškinta, kad:

3.1. asmenys, susiję su manimi santuokos, artimos giminystės ar svainystės ryšiais, yra: sutuoktinis, mano ir mano sutuoktinio tėvai (itėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai arba juridinis asmuo, kuriam vadovauja toks asmuo;

3.2. kilus šališkumo grėsmei, galiu būti nušalintas nuo aprobavimo proceso.

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

(Aprobuotojų pirminio mokymo programos forma)

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

_____ (struktūrinio padalinio pavadinimas)

APROBUOTOJŲ PIRMINIO MOKYMO PROGRAMA

_____ Nr. _____

(data)

_____ (sudarymo vieta)

1. Naujai rengiamo aprobuotojo – mokinio vardas, pavardė _____
2. Mokymus vedančio patyrusio aprobuotojo – mokymų vadovo vardas, pavardė _____ aprobuotojo Nr. _____
3. Mokymų vieta _____
4. Mokymų data: nuo _____ iki _____

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Teorinis mokymas atliktas (parašas)		Praktinis mokymas atliktas (parašas)	
		Mokymų vadovas	Mokinys	Mokymų vadovas	Mokinys

I SKYRIUS

ĮVADAS

1.	Sąvokos				
2.	Veislių sąrašai				

II SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

3.	Duomenų apie pasėtą sėklą tikrinimas				
4.	Vegetaciniai tyrimai				
5.	Apsauginis atstumas				
6.	Veislės tapatumas (kryžmadulkių augalų)				
7.	Veislinis grynis				
8.	Kontroliniai laukeliai				
9.	Tuščiosios avižos				
10.	Išbrokuoti pasėliai				

III SKYRIUS

SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APROBAVIMAS

11.	Javų veislinio grynio vertinimas, naudojant neleistinių kiekių metodą				
-----	---	--	--	--	--

12.	Pašarinių augalų (pupinių – pupų, žirnių, lubinų, vikių) aprobavimas				
13.	Pašarinių augalų (miglinių (varpinių), pupinių (ankštinių žolių)) veislinio grynio vertinimas, naudojant kontrolinių laukelių metodą				
14.	Aliejinių ir pluoštinių augalų aprobavimas				
15.	Mažai paplitusių žemės ūkio augalų sėklinių pasėlių aprobavimas				
16.	Runkelių sėklinių pasėlių aprobavimas				
17.	Daržovių sėklinių pasėlių aprobavimas:				
17.1.	šakniavaisinių				
17.2.	kopūstinių				
17.3.	svogūninių				
17.4.	vaisinių				
17.5.	ankštinių				
18.	Sėklinių bulvių pasėlių aprobavimas				

**IV SKYRIUS
APROBAVIMO AKTAS**

19.	Sėklinio pasėlio aprobavimo akto pildymas				
20.	Pasodų aprobavimo akto pildymas				
21.	Sėklojų aprobavimo akto pildymas				
22.	Sėklinių bulvių pasėlio aprobavimo akto pildymas				
23.	Gauto derliaus kontrolė (gauto derliaus užrašymas akte)				

**V SKYRIUS
DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS INFORMACINĖ SISTEMA**

24.	Duomenų įvedimas į sistemą				
-----	----------------------------	--	--	--	--

Pastabos.

Aprobuotojas – mokinys:

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

Mokymus vedęs aprobuotojas –
mokymų vadovas:

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

(Aprobuotojų žinių patikrinimo klausimyno forma)

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

_____ (struktūrinio padalinio pavadinimas)

APROBUOTOJŲ ŽINIŲ PATIKRINIMO KLAUSIMYNAS

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

☐ Aprobuotojas – mokinys: _____ (vardas, pavardė)		Data: _____		
☐ Aprobuotojas _____ (vardas, pavardė, aprobuotojo Nr.)				
Eil. Nr.	Klausimai	Vertintojų (įrašyti v., pavardę) atsakymo įvertinimas balais (1–10)		Atsakymo įvertinimo vidurkis
Bendras įvertinimas				
Išvada.				
Egzamino rezultatus vertina: _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)				
_____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)				

Aprobuotojų mokymo ir veiklos
tikrinimo tvarkos aprašo
6 priedas

(Aprobuotojo pažymėjimo forma)

APROBUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

Reg. Nr. _____ Išdavimo data _____

(logotipas) **VALSTYBINĖ
AUGALININKYSTĖS
TARNYBA PRIE ŽEMĖS
ŪKIO MINISTERIJOS**

_____
(vardas, pavardė)

suteikta teisė aprobuoti sėklinius pasėlius
Galioja iki _____

_____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

A. V.

APROBUOTOJO NR.

(Aprobuotojo veiklos patikrinimo akto forma)

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

_____
(struktūrinio padalinio pavadinimas)

APROBUOTOJO VEIKLOS PATIKRINIMO AKTAS

_____ Nr. _____
(data)

_____
(sudarymo vieta)

Tikrinamo aprobuotojo vardas, pavardė:
Aprobuotojo Nr. _____
Aprobavimo laikotarpis: nuo _____ iki _____, aprobuota ha _____, išrašyta aprobavimo aktų: _____.
☐ Tikrinamo aprobavimo akto Nr. _____.
☐ Stebima veikla vietoje: augalo rūšis _____, veislė _____, kategorija _____, plotas, ha _____

APROBAVIMO PROCESO AR JO DALIES ATITIKTIES REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

1. Ar tinkamas vegetacijos laikotarpis aprobavimui atlikti?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
2. Ar buvo tikrinti sėklos įsigijimo dokumentai?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
3. Ar teisingai buvo parinktas priešsėlis?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
4. Ar buvo vertintas apsauginis atstumas?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	

5. Ar teisingai parinktas kontrolinių laukelių skaičius?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
6. Ar rasta tuščių avižų?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
7. Ar teisingai vertintas veislinis grynis?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
8. Ar teisingai pripažinta sėklinio pasėlio kategorija?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
9. Ar stebint veiklą buvo fiksuota neatitikimų?	Taip ☐ Ne ☐
<i>Pastabos, komentarai (jeigu reikia):</i>	
Rekomendacijos:	
Išvada dėl aprobuotojo kvalifikacijos patvirtinimo:	

Tikrintojas:

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau:

Aprobuotojas

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

Aprobuotojų mokymo ir veiklos
tikrinimo tvarkos aprašo
8 priedas

(Aprobuotojo veiklos patikrinimo rezultatų ataskaitos forma)

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

_____ (struktūrinio padalinio pavadinimas)

APROBUOTOJŲ VEIKLOS PATIKRINIMO REZULTATŲ ATASKAITA

_____ Nr. _____
(data)

_____ (sudarymo vieta)

Laikotarpis: _____

Eil. Nr.	Aprobuotojo vardas, pavardė	Aprobuotojo Nr.	Struktūrinio padalinio pavadinimas	Aprobuota žemės ūkio augalų (išskyrus bulves) sėklinių pasėlių iš viso:		Aprobuota sėklinių bulvių pasėlių		Aprobuotojo veiklos patikrinimo		Aprobuotojo pažymėjimo galiojimo laikas	Pastabos
				iš viso ha, iš jų: pagal augalų rūšių grupes*, ha	iš viso surašytų aktų sk., iš jų: pagal augalų rūšių grupes*, sk.	ha	Surašytų aktų sk.	data, Nr.	išvada dėl aprobuotojo kvalifikacijos patvirtinimo		

* Oficialusis aprobuotojas, kontroliuojantis įgaliotąjį aprobuotoją, teikia Augalų dauginamosios medžiagos skyriui ataskaitą apie įgaliotojo aprobuotojo aprobuotos augalų rūšies grupę (augalų rūšių grupės: javai, pašariniai, aliejiniai ir pluoštiniai, runkeliai, grikliai, daržovės).

_____ (pareigų pavadinimas)

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)